

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

2011-09-06

Remissvar Tid för snabb, flexibel inlärnin g (SOU 2011:19)

Sveriges Skolledarförbund har beretts tillfälle att lämna remissynpunkter på betänkandet från utredningen om tidsbegränsad SFI. Uppdraget för utredningen var att föreslå ett system för en tidsbegränsning av möjligheten att delta i svenskundervisning för invandrare (sfi).

Sveriges Skolledarförbund menar att det föreslagna systemet sannolikt kan fungera väl utifrån syftet att begränsa den tid det ska vara möjligt att delta i sfi och ställer sig bakom utredarens förslag. Förbundet menar att det är rimligt att det finns en tidsgräns för hur lång tid samma person kan komma i fråga för sfi-insatser. Om detta i sin tur kommer att leda till att fler personer lär sig svenska snabbare återstår att se. Det är därför viktigt att den utlovade uppföljningen av reformens effekter verkligen kommer till stånd.

Det är samtidigt angeläget att tidsgränser inte blir så strikta att systemet blir orimligt. Utredaren skriver att det är viktigt att huvudmannen noga följer och dokumenterar hur mycket undervisningstid varje deltagare har förbrukat så att man vet när den avsatta tiden är använd. Enligt Sveriges Skolledarförbund måste målen för utbildningen alltid stå i centrum. Uppföljning av insatta resurser i form av använd tid är självklart viktigt för utvärdering och analys men får aldrig ta över fokus från utbildningsresultaten. Det måste finnas utrymme för skolledningar att vara lite flexibla för de studerandes bästa. Ett alternativ skulle enligt Sveriges Skolledarförbund kunna vara att det i lagtexten skrivs in någon form av sk. pyparagraf, t.ex. att avsteg från tidsgränserna kan göras om särskilda/synnerliga skäl föreligger.

De som inte lyckats nå målen för utbildningen efter att ha studerat i sammanlagt två år, alternativt varit folkbokförd i en kommun i fyra år, har inte längre rätt att delta i utbildning. Sveriges Skolledarförbund anser att det inte tillräckligt klart framgår vilka möjligheter dessa individer har att uppnå en funktionell svenska när de inte längre erbjuds sfi. Utredaren skriver att det måste finnas fortsatta möjligheter utan att tydligt ange vilka dessa ska vara. Förbundet anser att detta måste klargöras innan förslaget genomförs.

Utredaren påpekar att efterlevnaden av regleringen i 22 kap. 16 och 17 §§ i den nya skollagen (2010:800) där det anges att undervisningen ska upphöra för den som saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, är begränsad i dagsläget. Huvudmännen hänvisar till svårigheten att dokumentera avsaknad av progression i kunskapsresultat på ett så tydligt sätt att dokumentationen håller vid en prövning vid ett ev. överklagande av beslutet. Istället löser man frågorna mer

informellt via samtal mellan lärare och studerande. Sveriges Skolledarförbund har förståelse för att man från lagstiftarens sida är angelägen om rättsäkra processer men vill samtidigt varna för system där administrationen kväver kreativiteten och hindrar måluppfyllelsen. Avvägningen mellan delarna måste vara rimlig.

Sammanfattningsvis ställer sig Sveriges Skolledarförbund bakom förslaget men föreslår att ett visst mått av flexibilitet införs för skolhuvudmännens bedömningar. Alla som ansvarar för, arbetar med eller deltar i svenskundervisning för invandrare har ju i grunden samma mål, att målen för utbildningen ska nås så snabbt som möjligt så att integrationen i samhället underlättas. Det vore mycket olyckligt om en reform som syftar till att förbättra integrationen får motsatt effekt genom att allt för många stängs ute t.ex. p g a stelbenta regler. Att löpande följa upp förslagets effekter på måluppfyllelsen är därför centralt.

Med vänlig hälsning

Lars Flodin
Förbundsordförande